

Hartkorn, at det i mine Dine, nu jeg seer dem meddeelte i Detail, kunne udvidske den Forskjel, som er tilføede; og ialfald er der, som det ærede Medlem for Præsto igaar urgerede, dog alligevel ogsaa reent factiff en væsentlig Forskjel mellem de samlede Godser, der stadig have været i en Families Besiddelse, og de Godser, som i frit Kjøb ere gaaede fra Haand til Haand. Men naar man vil opgive den Vej, som jeg antydede ved 1ste Behandling, maa man stille noget Andet i Stedet, og da forekommer det mig, at den Indrømmelse, at det virkelig er en Selveiergaard, der fremkommer ved Salget, er en saa væsentlig Indrømmelse paa dette Punkt, at den maa kunne give den Erstatning, som tilkommer baade Lehnshesidderen og Godseieren. Den 3die Grund, hvorfor jeg støtter og paa dette Stadium af Sagen anbefaler dette Forslag, er, at følger man ikke dette Forslag, som er stillet af Mindretallet, kommer man i Bannfælgighed med Gaarden, naar den er solgt, idet det først er 20 Aar efter, at den kommer i den Skikkelse, som vi her tilfigte. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Wintner) havde ved det Forslag, han stillede ifjor, tydelig følt Forlegenhed derved, idet han havde optaget en Bestemmelse om denne Gaards Bortforpagtning paa 20 Aar. Jeg er bange for, at vi, naar vi ikke opgive denne Bestemmelse mod at faae Indrømmelser paa andre Punkter, skulle komme til at indrømme en Bortforpagtning paa 20 Aar. Jeg har, jeg vil aabent tilstaae det, med en vis Forfækkelse seet, i hvilken Grad den kortere Forpagtningstid er bleven benyttet ved de Gienkomme, som allerede nu ad forskellige Veie ere frigtorte for Fæstetvang. Jeg troer ikke, at Folkethinget skal være med til ved en Bestemmelse, det selv vedtager, at vise endnu en Vej, som efter al Sandsynlighed vil blive stærkt benyttet til at komme ind paa kortere Forpagtninger. Naar man dernæst vil opnaae, hvad jeg attraaer, aldeles at ophæve Fæstevæsenet, som det nu bestaaer, vil naae et Punkt, hvor man kan sige: nu er Fæstevæsenet endelig afløst, saa følger det af sig selv, at man ikke kan gaae ind paa disse 20 Aar og derved nye Bortfæstninger, som komme i Strid

med den Ophævelse af Retten til ny Bortfæstning ved §§ 8 og 9, hvilken jeg med flere Forslagsstillere ønsker, idet vi mene, at Paragrapherne paa disse Punkter absolut maae omdannes. Jeg glemte for et Punkt, jeg vilde urgere ved den første Side af Sagen, nemlig at den høitærede Indenrigsminister, saavidt jeg har forstaaet ham, er tilbøielig til at see med velvillige Dine paa dette Forslag ved §§ 8 og 9, saaledes at nu ved denne Lov endes alt Livsfæste. Det er altsaa ogsaa af den Grund i Overenskomsten's Interesse, at jeg har fulgt de andre Herrer, som have stillet dette Forslag. Dernæst er det paa Grund af dets vistnok uadskillige Forhold til senere Forslag, der ville foreligge til de følgende Paragrapher, og jeg troer, det vil vise sig, at det absolut er hensigtsmæssigt at gjøre det; man vil maaffee saa naae Maalet. Jeg kan nemlig ikke troe Andet, end at Loven ved denne Forandring vil vinde meget i Sandsynlighed for at gaae igjennem. Jeg maa paany minde om, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) udviklede, om Almeenvællets rette Definition og Stilling efter hans Formening til denne Sag, og jeg tillod mig ogsaa under Sagens 1ste Behandling nogle Antydninger i samme Retning. Jeg har senere gennemgaaet Forhandlingerne i den grundlovgivende Rigsforsamling, som dreiede sig om Begrebet Almeenvellet, ved den oftere omtalte Paragraph og det er deraf aldeles klart, at man har tænkt Begrebet Almeenvel anvendt i en Forbindelse som denne. Der var stillet et Forslag om, at dette Ord skulde ombyttes med „offentlig Brug“, men der blev opponeeret mod dette Forslag, og det blev ikke vedtaget. Den høitærede nuværende Formand for dette Thing gjorde dengang gjældende, at der under Begrebet „offentlig Brug“ ikke kunde indbefattes Expropriering til Hunslodder, en Ting, som den Tid stod paa Dagsordenen. Det ærede forhenværende Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Eschering) antydede i Grunden aldeles bestemt, at den Tid kunde komme, da denne Almeenvællets Betingelse maatte anvendes paa Fordeiendomme, men han nævnte ikke udtrykkeligt Fæstegaarde. Jeg troer, at det er en god Grund til, at Fæstegaarde ikke